

[Ninn-Hansen]

er, som udenrigsministeren er allieret med på hjemmefronten?

Desuden var udenrigsministerens udtalelser vel forkerte. Når jeg siger, de »vel« var forkerte, så er det, fordi vi her trænger til en fortolkning. Udenrigsministeren sagde i dag, at det må være sådan, at regeringer selv kan bestemme, om de vil tilkalde andre. Ja, det må de vel. Men udenrigsministeren må vel have samme opfattelse, som jeg har, og som jeg gav udtryk for forleden dag, hvor jeg stillede et spørgsmål, som minister Lise Østergaard besvarede, nemlig at i 1975 var vi ganske og aldeles enige om, at Angola ikke havde nogen regering efter den 11. november 1975 og først fik en regering, vi kunne anerkende, den 18. februar 1976, således at de cubanske tropper kom dertil, som det er blevet sagt i dag, som lejetropper. Der var ingen forskel på disse lejetropper, som en part i en borgerkrig tilkaldte i Angola, og det, der skete i sin tid i Congo, Biafra og andre steder – bortset fra de var flere i antal, og det gør det jo ikke bedre.

Vi skal i hvert fald have klarlagt, hvad udenrigsministeren egentlig har ment med sin udtalelse, for den kan ikke betyde, at udenrigsministeren i dag mener, at Angola dengang havde en regering, som kunne tilkalde tropper. Det havde de ikke, det blev fastslået, det var vi enige om i 1975. Og hvis udenrigsministeren nu skulle mene det modsatte, så sætter han jo den enighed over styr, der er imellem os med hensyn til anerkendelse af regeringer, og det tror jeg ikke udenrigsministeren ønsker.

Udenrigsministeren ved jo, at man i forbindelse med udtalelser af den art – som selvfølgelig kan forekomme under et pressemøde – skal være meget opmærksom på den ængstelse, der er andre steder, inden man fastslår dette med regeringers tilkaldelse af tropper på en måde, så andre kan få indtryk af, at udenrigsministeren finder det i sin orden, at disse tropper stadig væk er i Angola. For de er jo i Angola i dag, ikke for at modarbejde et kolonistyre, men for at modarbejde de mennesker, der bor i Angola, og som ikke tilslutter sig den marxistiske regering. Det er jo derfor, de er der, og det er derfor, de bliver der, og det er derfor, man udtaler ængstelse fra nogle afrikanske statschefer og fra den amerikanske præsidents side for nylig over engagementerne.

Hvilke oplysninger kan udenrigsministeren i øvrigt give om de engagementer, som det påstås disse cubanske tropper kan have andre steder i Afrika, i Etiopien og i konflikten mellem Etiopien og Somalia?

Jeg håber at få nøjagtig besked fra udenrigsministeren, sådan at vi kan få sat den sag på plads, sådan at den forundring kan forsvinde, som udtalelserne har fremkaldt herhjemme og også nogle steder i udlandet – selv om de jo er så høflige i udlandet, at de ikke altid taler så meget om det, hvis de synes der bliver gjort fejl. Jeg håber, at udenrigsministeren kan hjælpe til at få sat det på plads, sådan at ingen kan få indtryk af, at vi synes, det er i sin orden, at en part i en borgerkrig i Afrika tilkalder fremmede tropper med de farer, dette indeholder, og så beholder dem.

Alt dette betyder selvfølgelig ikke, at vi skal afholde os fra at interessere os for menneskerettigheder. Det skal vi. Vi har også ret til at kritisere de steder, hvor menneskerettighederne krænkes. Jeg synes bare ikke, det skal være ensidigt. Der er rigtigt, at de krænkes i Sydafrika, at de krænkes i Chile, men det gør de så sandelig også i Uganda. Angolas fængselssystemer synes heller ikke at være helt i sin orden – det havde vi jo en landsmand for nylig der fik et vist indtryk af. Og hvordan forholder det sig med processer i Tjecoslovakiet? Synes udenrigsministeren, at alt dette er en opfyldelse af de fremskridt, der skulle have været gjort ved Helsingfors-aftalerne o. lign.? Når vi vil kritisere, er det så ikke rigtigt, at vi gør det – gerne direkte – de steder, hvor det er rimeligt, og *alle* de steder, hvor det er rimeligt at kritisere?

Jeg tror også, man skal afholde sig fra ud fra menneskerettighedshensyn at blande sig ind i noget, der vil virke pjattet. Jeg håber bestemt, at Danmark undlader at stemme om eller helst stemmer imod de resolutioner, der er tanker om at fremsætte i FN i forbindelse med sportssamarbejde. Der skal selvfølgelig være et frit samarbejde imellem dem, der udøver sporten, og ikke noget, som landenes regeringer skal blande sig i.

Må jeg så til sidst nævne et enkelt spørgsmål, der jo er meget aktuelt, og hvor vi har set nogle fremskridt i de sidste dage, nemlig Israel- og Mellemøstenspørgsmålet. Udenrigsministeren nævner i sin tale, at Israel måske i den sidste tid har kunnet føle en vis